

НОВ ЗАКОН ЗА АКЦИЗИ

Во Службен весник на РМ бр.108/2019 се објави новиот Закон за акцизи кој влегува во сила од 5 јуни 2019 година, а ќе се применува од 15 јули 2019 г. и од тој датум престанува да важи стариот Закон за акцизите.

Акцизни добра согласно одредбите од овој закон се:

- 1) алкохол и алкохолни пијалаци;
- 2) тутунски производи и
- 3) енергенти и електрична енергија.

Патничките автомобили не се предмет на оданочување со акциза и истите ќе бидат уредени со нов Закон за оданочување на моторни возила.

Нови решенија во Законот за акцизи:

- акцизата за тутунските добра и алкохолните пијалаци ќе се плаќа со пуштање на акцизните добра во слободен промет (според старото решение се плаќаше со подигање на акцизните марки),
- се воведуваат одредби за мали независни производители на етил алкохол и жестоки пијалаци-мали дестилерии како и земјоделци-мали производители на жестоки алкохолни пијалаци-за нив акцизите се пониски од редовните износи на акцизи,
- се пропишува нова категорија акцизни обврзници мали производители на вино за комерцијални цели - мала винарница - истите треба да имаат вкупно годишно производство на вино не поголемо од 100.000 литри за кое не се плаќа акциза (нула денари),
- мали пиварници - согласно старото решение акцизата се плаќа во висина од 20% до 50% од пропишаната полна акциза во зависност од произведените месечни количини, при што вкупното годишно производство не смее да надмине 150.000 литри. Со новото решение се плаќа полна стапка на акциза, а по истекот на годината се поднесува барање за враќање на акцизата во зависност од произведената количина на пиво од 50.000 до 150.000 литри, за која ќе се изврши враќање на акцизата во износ од 20% до 50% врз основа на групата во која ќе припаѓа произведената количина на крајот од годината,
- се воведуваат нови тутунски производи кои ќе подлежат на акциза (тутун за водено луле (тутун за наргиле), тутун за џвакање, тутун за шмркање, несогорлив тутунски производ и течност за полнење на електронска цигара);

- се воведуваат нови акцизни добра, и тоа електрична енергија, природен гас, јаглен, кокс и лигнит за кои стапката на акциза ќе изнесува нула денари.

Согласно преодните одредби од Законот за акцизи:

- Имателите на акцизни дозволи, имателите на одобренија за акцизно повластено користење и регистрираните трговци со минерални масла кои содржат материји за обележување должни се акцизните дозволи, одобренијата за акцизно повластено користење и регистрациите на трговци со минерални масла кои содржат материји за обележување да ги усогласат со одредбите од овој закон до 15 јули 2019 година,
- Имателите на акцизни дозволи, одобренија за акцизно повластено користење и регистрираните трговци со минерални масла кои содржат материји за обележување потребно е да достават барање за пререгистрација во рок од три месеци од влегувањето во сила на овој закон, односно до 5 септември 2019 година. Доколку во овој рок не се поднесе барање за пререгистрација, престануваат да важат: *акцизните дозволи, одобренијата за акцизно повластено користење и регистрациите на трговци со минерални масла кои содржат материји за обележување,*
- започнатите постапки за поднесување на акцизни пријави и плаќање на акцизата, поднесените барања за подигање на контролните марки и барањата за враќање на платена акциза до денот на отпочнување на примената на овој закон ќе завршат согласно стариот Закон за акцизите (Службен весник на Република Македонија број 32/2001, 50/2001, 45/2002, 98/2002, 24/2003, 96/2004, 38/2005, 88/2008, 105/2009, 34/2010, 24/2011, 55/2011, 135/2011, 82/2013, 43/2014, 167/2014, 188/2014, 129/2015, 154/2015, 192/2015, 23/2016, 171/2017 и 120/2018).

Зголемување на акциза на тутунски производи

Од 1 јули 2020 година заклучно со 1 јули 2023 година, износот на специфичната и минималната акциза на цигарите, се зголемуваат за 0,20 денари по парче на 1 јули секоја година.

Од 1 јули 2020 година заклучно со 1 јули 2023 година, износот на специфичната акциза за тутун за пушење како фино сецкан тутун, тутун за пушење, како друг тутун за пушење, тутун за водено луле (тутун за наргиле), тутун за шмркање и тутун за џвакање, се зголемува за 125,00 денари по килограм нето тежина на 1 јули секоја година.

На 1 јули 2020 година, износот на специфичната акциза на несогорливиот тутунски производ, се зголемува за 300,00 денари, на 1 јули 2021 година за

350,00 денари, на 1 јули 2022 година за 400,00 денари и на 1 јули 2023 година за 450,00 денари по килограм нето тежина на тутунска смеса. Од 1 јули 2020 година заклучно со 1 јули 2023 година, износот на акциза на течноста наменета за полнење на електронска цигара, се зголемува за 0,20 денари по милилитар волумен на 1 јули секоја година.

Акциза за странски проекти

Во член 100 од Законот за акцизи е прецизирано дека енергентите се ослободени од акциза кога се наменети за реализација на проект финансиран со парични средства добиени врз основа на договор за донација, склучен помеѓу Република Македонија и странски донатори, ако во тој договор е предвидено дека со добиените парични средства нема да се плаќаат даноци.

Енергентите се ослободени од акциза кога се наменети за реализација на проектите кои се финансирани во рамки на инструментот за претпристапна помош (ИПА) кој се спроведува во услови на децентрализирано управување, и за делот на средствата од национално кофинансирање обезбедено од Буџетот на Република Македонија или задолжување.

За остварување на правото за ослободувањето се поднесува барање до надлежниот царински орган за добивање одобрение за ослободување од акциза за енергенти при реализација на проекти.

Надлежниот царински орган одлучува по барањето за издавање на одобрението во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето. Со секое превземено дејствие за дополнување на барањето, рокот се прекинува.

Одредбите од членот 53 кои се однесуваат на обврските на имателот на одобрение за повластен корисник на акцизни добра, соодветно важат и за имателот на одобрението за ослободување од акциза при реализација на проекти.

Одредбите од членот 100 ќе се применуваат до денот на приемот на Република Македонија во Европската Унија.

Во член 126 е дефинирано кои одредби од законот ќе се применуваат од денот на приемот на Република Македонија во Европската Унија.

Оданочување на земјоделци - мали производители

Одредбата од член 73 став 3 кој се однесува на земјоделците-мали производители на жестоки алкохолни пијалаци и со кој е уреден износот

на акцизата за литар жесток алкохолен пијалок, ќе се применува на следниов начин:

- 0 денари во првата година
- 10 денари во втората година
- 20 денари во третата година
- 30 денари од четвртата година па натаму,
сметано од датумот на примена на 15 јули 2019 година.